

Prievartinio ir savanoriško

GENOCIDO PAVOJAI

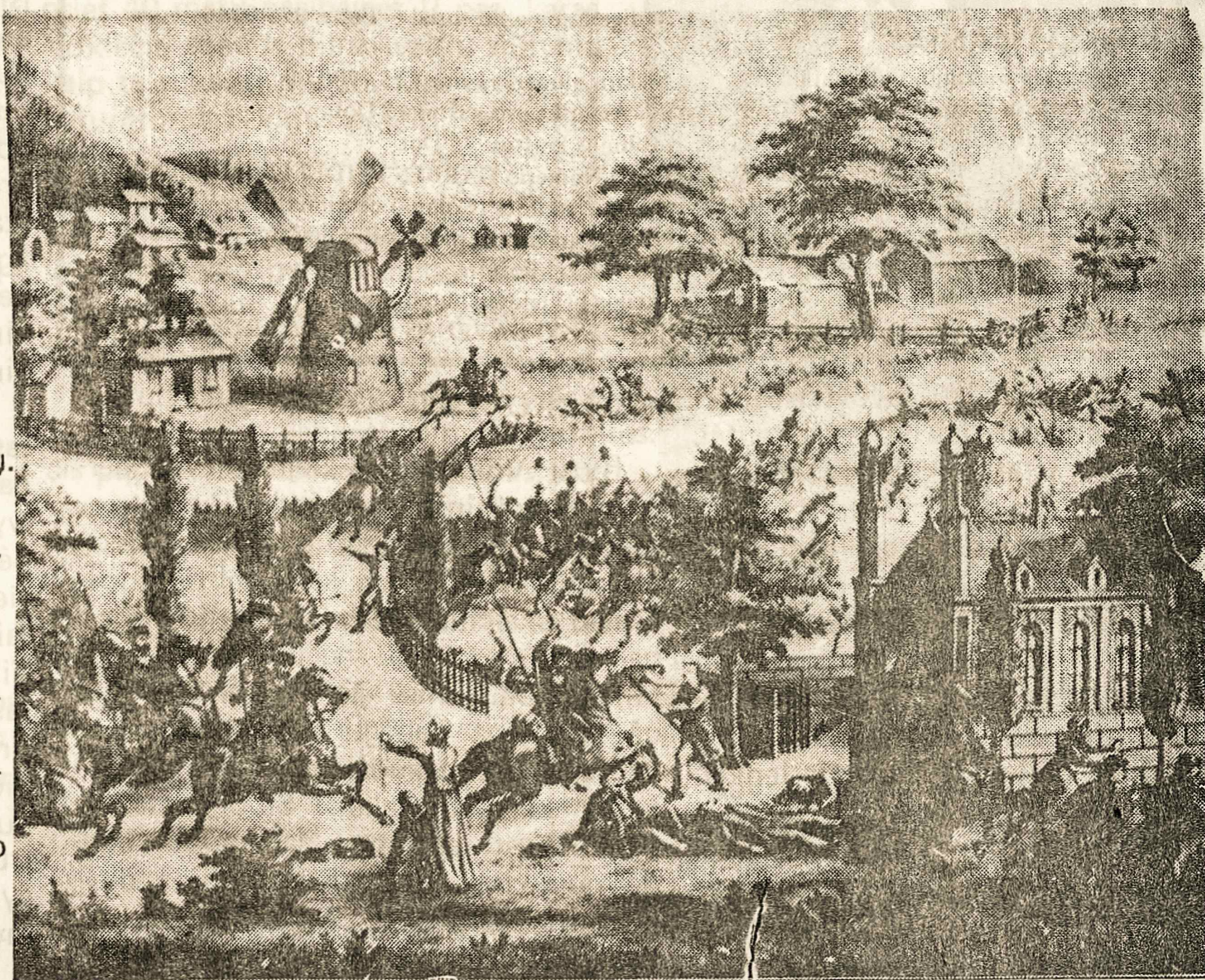
Mūsų tauta pergyvena kritiškiausią ir pavojingiausią laikotarpį visoje savo istorijoje. Dėl karų, dėl nacių ir bolševikų vykdytų žudynių, dėl šiurpių deportacijų, o ir iš viso tokiose sąlygose dėl netekto natūralaus prieauglio mūsų tauta yra netekusi gal apie milijoną gyventojų – apie visos tautos ketvirtadalį, turint minty ir išėivių skaičių.

Lietuvai buvo pavojingi laikai braunantis kryžiuočiams, įsiveržus švedams, XVII šimtmety užplūdus rusams, bet vis tai buvo daliniai, ilgiau ar mažiau laikini įsibrovimai. Net ir caro okupacija nebuvo taip žiauri. Bolševikai mūsų tautą naikina tiesiog genocidiškai, ne vien žudydami žmones, bet ir siekdami užgniaužti patriotinę tautos dvasią. Tas svetimų genocidas mums buvo ir tebėra labai žiaurus ir pavojingas.

Tačiau negalime užmerkti akių ir prieš kitą – savanoriško genocido pavojų. Jis susidaro iš mažėjančių gimimų ir laipsniško mažėjimo lietuviškojo kraujo žmonių. Su dideliu pasigėrėjimu sekame, kaip labai mūsų išėivijos patriotai užsidegę lietuviybės ugdymu ir kiek daug daro per spaudą, mokyklas, religines institucijas. Tai labai mums brangus reiškinys. Negalime užmerkti akių ir likti abejingais prieš kitą pavojų – tautos prieauglio mažėjimą.

Nepaprastą įspūdį mums darė žodžiai Vytauto Vaičiūno, pasakyti 1981 m. birželio 26 d. jo paskutiniame žodyje okupantų teisme: ... Mačiau aš tautą skausmo ir kančios prislėgtą, mačiau aš ją suklupusią negimusių kūdikių kraujuje, mačiau aš didelę minią, turbūt daugiau kaip milijoną vyrų ir moterų, jaunuolių, vaikų ir kūdikių, darbininkų, tarnautojų, inžinierių daktarų ir mokslininkų. Visi jie rinkosi anapus gyvenimo slenksčio, tiesė į mus rankas. Aš juos mačiau, verkiau kaip kūdikis iš gailėsčio ne kartą, bet nešaukiau: atidarykite duris. Beširdžiai, ką jūs darote? Negi nematote, kad mums trūksta darbo rankų, trūksta jaunatviško ryžto, trūksta kūdikiško džiaugsmo." Durų niekas neatidarė, o aš tylėjau: "Esu kaltas – bauskite mane".

Kad nepasiliktume kalti, negalime tylėti, nors ir kaip tos temos sunkios. Didžioji mūsų išėivijos dalis gyvena JAV-se. Čia dabar plinta negimusių

Kražių skerdynės, kurių metu kazokai 1893 m. (prieš 80 m.) nužudė 9 žmones, peršovė 10, sužeidė 44 ir areštavo 150 už tai, kad gynė savo bažnyčią. Paveikslas nežinomo dailininko, išleistas JAV-se.

gyvybių užgniaužimas. Mes pasitikime lietuvišomis motinomis. Jos švelnios ir šeimą mylinčios. Nenorės atimti gyvaties, kuri bręsta jose. Bet visgi turime prisiminti, kad mums taip labai reikalingos ir būtinos tos gyvybės, kurios nėra pakviečiamos į mūsų šeimas. Labai lengva suprasti, kad jeigu šeimoje bus tik vienas ar du vaikai, mūsų tauta pamažu pasuks savanoriško genocido kryptimi – ims mažėti ir nykti. Juk reikia atsiminti, kad apskritai ne visi sudaro šeimas, kiti ir sudarę, net ir labai norėdami, negali susilaukti šeimoms. Taigi – šeimoje esant viešam ar dviem kūdikiams, tokioje tautoje jau daugiau karstų, negu lopšių.

Kiek mes būtume netekę brangių žmonių, jei mūsų tėvai būtų tik vieno, dviejų kūdikių sistemos šalininkai. Mes su didžia pagarba minime Dariaus-Girėno įvykdytą Atlanto pergalę, o ar žinome, kad Stasys Girėnas buvo šešioliktas vaikas šeimoje. Jeigu jo tėvai būtų auginę tik du, mes nebūtume turėję Dariaus-Girėno skrydžio. Arkivyskupas Bulaitis mums daro garbę kopdamas Vatikano diplomatijos poaukščiais, o jis yra septintas vaikas šeimoje. Prisiminkime ir taip svarų a.a. Sibiro kankinio prof. Prano Dovydaičio žodį, kai jis pasakė: "Jei Tų šeima nebūtų sulaukusi savo dešimtojo vaiko, tai

be Vairganto Lietuva šiandien būtų daug bednesnė. Kiti devyni Tų vaikai įstengė būti paprastais eiliniaisiais žmogeliais".

Prisiminę prof. Dovydaitį, neužmirškime jo įspėjimo, paskelbto dar 1927 m. "Klamos" nr.2-3: "Gimimų kontrolei įsigalint, tuomet sudie mūsų "divyrių žeme." Nebuvo tavo per keletą metų išnikinę tavo vairūs neprieteliai, kaimynai, kurių tau niekados nestigo, bet šį kartą būsi tu pati save išnaikinusi, šiuo būdu nusižuvdama, ir neilgiausiai trunkant... Štai tur tikrasis, didysis pavojus, štai kur reikia kuo skubiausiai taisyti trūnyjančius mūsų tautos ir valstybės pamatai. Sakyčiau: ne sterilizacija, o fertilizacija reikėtų pirmoj eilėj pasiūpinti mūsų genetikams ir visiems tautos bei valstybės tūlėtojams, kurie jai veikia gyvent, o ne mirt".

Garbingasis buvęs mūsų prezidentas dr. Kazys Grinius pakartotinai patvirtavo, kad, jeigu mes nustojome daryti Vilniaus krašto, tai čia daug reikšmingą turėjo, kad slavai visais negu lietuviai. Jis ragindavo kunigams priminti, kad šeimos supraty reikia išlaikyti tautos gyvastingumą ir reikiamą prieauglį. Jis ir savo knygoje "Atsiminimai ir mintys", išleistoje dar Tiubingene, pabrėžė: "Mažiau besinauginanti tauta turi be karo

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra Cr. 2500,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

pamžu nykti ir užleisti savo teritoriją labiau besidauginančiai gretimai tautai. Jau Senajame Įstatyme (Biblijoje) kelis kartus yra duotas žydų tautai biologinis patarimas, maždaug taip išreikštas — dauginkitės, pripildykite, užvaldykite visą žemę, kad jūsų būtų tiek daug, kaip pajūrio smėlio arba dangaus žvaigždžių. To gamtos įstatymo lietuviai pasakutiniu šimtmečiu ėmė nesilaikyti, ir vislumu juos pralenkia gudai ir lenkai. Čia glūdi visas mūsų tautos likimas, ir jeigu lietuviai nenorės turėti vaikų, tai mūsų tautos žuvimo metai galima apskaičiuoti ir numatyti. Jei vidutinė šeima neaugins nors 4 vaikų, tai gresia pavojus išmirti. Tai turėtų būti aišku visiems susipratusiems lietuviams. Nesunku suprasti, kas reikia daryti, kad lietuvių tauta neprapultų".

Šeimos moralė, šeimos pareiga tautos gajumui yra gyvybinės svarbos. Tėko patyrinti demografinę problemą Latvijoje. Ten du trečdaliai jų tautos, paveikti laisvesnės protestantiškos moralės, buvo pamažu išmirštantieji. Tik katalikiškoji Latgalija, sudaranti gal tik apie trečdalį Latvijos, ne tik papildė aną trūkumą, bet ir lėmė, kad visumoje latvių tauta dar buvo, nors pamažu, auganti. Šeima yra mūsų gyvybės šaltinis. Mišrioji šeimoj, kur vienas tėvų nelietuvis, gali vaikai žūti mūsų tautai, bet ir vien lietuvių šeimoj, kuri vengs vaikų, tikrai bus žuvę tie, kurių nebus. Šaulių steigėjas V. Putvyas paskelbė svarbų priminimą: "Jei nesugebama šeimos suderinti su Dievo keliu, jei užsidaroma joje egoistiškai, jei ieškoma joje tik sužadavimo ir smagumų, jei vengiama vaikų, tai ūmai ateina nusivylimas, troškulys, nepasitenkinimas ir sieloje kažin kas plyšta". Ypač plyšta tautos ateitis.

Juozas Pr.

NUPIRKO 1500 KALINIŲ

Rytų Vokietijos kalėjimai yra perpildyti politiniais belaisviais, rašo prancūzų žinių agentūra France Presse. Apskaičiuojama, kad politinių belaisvių skaičius Rytų Vokietijoje dabar siekia daugiau negu dešimt tūkstančių. Daugumas jų atlieka bausmes už bandymą pabėgti į Vakarus arba už įstatymų draudžiamą ryšių palaikymą su svetimšaliais. Šiuo pretekstu nubausti asmenys dažniausiai bandė nuvykti į Vakarų Vokietijos diplomatinę atstovybę Rytų Berlyne. Pakanka vien tokio bandymo, kad būtum suimtas ir nuteistas.

Prancūzų agentūra pažymi, kad nuo šių metų pradžios Vakarų Vokietijos valdžia "išpirko" iš Rytų Vokietijos apir tūkstanti penkis šimtus politinių belaisvių, kurie tuo būdu galėjo emigruoti į Vakarus. Agentūra atkreipia dėmesį, kad nemažą procentą politinių belaisvių Rytų Vokietijoje sudaro moterys. Pavyzdžiui, Hoheneck moterų kalėjime, kuriame paprastai yra kalinama apie 250 moterų, šiuo metu yra kalinama daugiau negu penki šimtai moterų, nuteistų politiniais sumetimais.

NEGALIMA PASITIKĖTI SOVIETŲ SUTARTIMIS

Įvairios spaudos agentūros cituodamos Amerikos Balso vedamąjį straipsnį, išreiškia gilų susirūpinimą žmogaus teisių gynėjų likimu Sov. Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose. Atskirai pirmoje vietoje yra minimas lietuvis žmogaus teisių gynėjas, prieš trejus metus nužudytas Adučiškio klebonas lietuviškos Helsinkio grupės narys. kun. Bronius Laurinavičius.

Sovietai yra pasirašę ne vieną tarptautinį žmogaus teisių dokumen-

tą — Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Chartą, Tarptautinę civilinių ir politinių teisių sandorą, pagaliau Helsinkio nutarimus. Pasirašydami yra įsipareigoję jų laikytis — pažymi agentūros. Tačiau, pusė tų asmenų, kurie buvo sukūrę specialias grupes remti Helsinkio susitarimų vykdymu Sov. Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose, šiandien yra areštuoti ir įkalinti. Kiti uždaryti psichiatrinėse ligoninėse. Dar kitiem yra atimta pilietinė teisė. Kai kurie yra mirę nuo karinių arba dėl nepakenčiamų kalinių sąlygų.

Kun. Laurinavičius buvo nužudytas Vilniuje, pastumiant jį po mašina. Keletą dienų prieš šį tragišką įvykį kunigas buvo puolamas sovietinėje spaudoje. Nemažiau žiauriai sovietinis saugumas susidorojo su Ukrainos Helsinkio grupės nariu Oleksa Tikhy. Jis buvo areštuotas ir nuteistas 10 metų kalėti. Kai kalinys susirgo džiova, jam buvo paneigta medicininė pagalba. Vietoj ligoninės jis buvo uždarytas izoliatoriuje, kur ne trukus mirė. Taip už žmogaus teisių gynimą ne vienas jau yra užmokėję savo gyvybės auka. Reikia susirūpinti kitų žmogaus teisių gynėjų likimu — baigia straipsnį komentatorius.

LRTV

OKUPACIJOS ŠVENTĖ

Liepos mėn. 14 d. okupuotoje Lietuvoje rengiama didžiulė dainų šventė — paminėjimas 45 metų Lietuvos "išlaisvinimo". Ta proga eilė kelionių biurų organizuoja ekskursiją į pavergtą Lietuvą. Iki šiol spaudoje pasirodė tik kelių pavienių lietuvių pasisakymai prieš dalyvavimą šioje šventėje. Nesimatė nei spaudos nei veiksmų pasisakymų šiuo degančiu klausimu.

Mūsų nuomone dalyvavimas šioje šventėje yra išdavikiškas aktas. Juk iš tikrųjų tai pagerbiamas budelis, kuris atėmė Lietuvai nepriklausomybę, išžudė 300.000 lietuvių ir tebemindžioja suvo sudriskusiais rusiškais čebatais visą kas lietuviui yra šventa ir brangu.

Kviečiame visus išėivijos lietuvius susilaikyti nuo dalyvavimo šio žmogžudžio pagerbime. Laikykimės jau prieš kiek metų Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto paskelbtų direktyvų. Lankykim savo gimines ir draugus dažnai. Remkime juos moraliai ir materiškai, bet atsisakykime bet kokio bendradarbiavimo su okupantu ar jam tarnaujantiems broliūdziams. Jei norim laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, turim būti tvirti, sąmoningi, principiškai ir ne svyruojantys. Jei norim pagalbos ir pagarbos iš kity, turim būti to verti.

(LKDS Biuletenis, nr. 53).

FÁBRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

LIETUVIAI PASAULYJE

VOKIETIJOJE

1985 — IEJI

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė leidžia savo biuletinį VOKIETIJOS LB INFORMACIJOS, kurių šių metų nr. 1/2 vedamojo mintimis norime pasidalinti ir su ML skaitytojais (Red.).

Vieni didesnėje, kiti siauresnėje draugėje, o treči vieniši palydėjome 1984, Vieniems jie buvo geri, daugumai eiliniai, o treiems nepašykštėjo ligų ir kitokių nelaimių. Kai kurie, nepajėgę iš jų išsikapstyti, ir amžinybėn iškeliavo. Tai liudija spaudoje skelbiami gausūs nekrologai. Netekome daugelio mūsų tautai nusipelnusių žmonių. Jų gretos sparčiai retėja ir dar retės.

Jaunimui praėjusieji metai buvo augimo, brendimo ir kilimo, t.y. pažangos metai. Seniesiems jie padidino amžiaus sąlygojamų negalavimų našta. Toks yra gyvenimas su didesniais ar mažesniais išimtimis.

Peržengdami Naujųjų Metų slenkstį, linkėjome vieni kitiems laimės. Prisiminėme tėvynėje esančius ir po platųjį pasaulį išsisklaidžiusius brolius ir seseris. Nors labai trokštame, bet maža vilties, kad šie metai mus daugiau suartinų. Sovietinis okupantas sunkina jo valdomame krašte ir laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių santykiavimą. Uždraudė iš užsienio apmokėtų dovanų siuntimą, o jam nepatikimiems asmenims neleidžia iš viso jokių siuntinių gauti. Leidimai lankytis Lietuvoje išduodami tik po griežtų tikrinimų ir tai ne visiems.

Mūsų bendravimas Vakarų pasaulyje taip pat negyvėja. Daugelio asmenų, kuriuos riša giminytės ar jaunų dienų draugystės ryšiai, amžius jau tiek toli pažengęs, jog nebeleidžia ryžtis j tolimes keliones. Giminių ir draugų ratelis vis siaurėja. Svetur gimęs ir užaugęs jaunimas neturėjo progos ir nepajėgė platesnių ir tampresnių draugiškumo ryšių sumegzti. Daug atsitikimų, kad mėnesį po pasaulį keliauęs lietuvis niekur nesu-sitiko su savo tautiečiais. O jų yra visur...

Kaip kiekvieneri, taip ir 1985 — įvai-

rių jubiliejų metai. Viena svarbiausių sukakčių ne tik mums, bet taip pat vokiečiams, visai Europai ir Amerikai yra prieš 40 metų pasibaigęs II pas. karas. Vokiečių spauda pilna įvairių siūlymų, kaip tą sukaktį minėti. Mes pro ją irgi neturėtume tylomis praeiti. Jei karas Vokietijai truko mažiau negu 6 metus, Sovietų Sąjungai — tik 4, JAV-bių žemės iš viso nepalietė, tai Lietuvoje karo veiksmai vyko per 10 metų. Ir dabartinės okupacijos negalima pavadinti taikos padėtimi.

Skaudžiausiai praėjusis karas palietė mus — to karo pabėgėlius bei tremtinius. Jis padarė mus tokiais žmonėmis, kad daugelis nebežinome nei kas beesame — lietuviai, vokiečiai, amerikiečiai ar kokite Europos ar pasaulio piliečiai. Vadino mus įvairiais vardais: išvietintais asmenimis — DP, žmonėmis be tėvynės — heimatlose Ausländer, o mes patys vadinome save tremtiniais. Tuoju po karo turėjome Vokietijos lietuvių tremtinių sąjungą, vėliau išvirtusią į lietuvių bendruomenę, ir kitas tremtinių organizacijas.

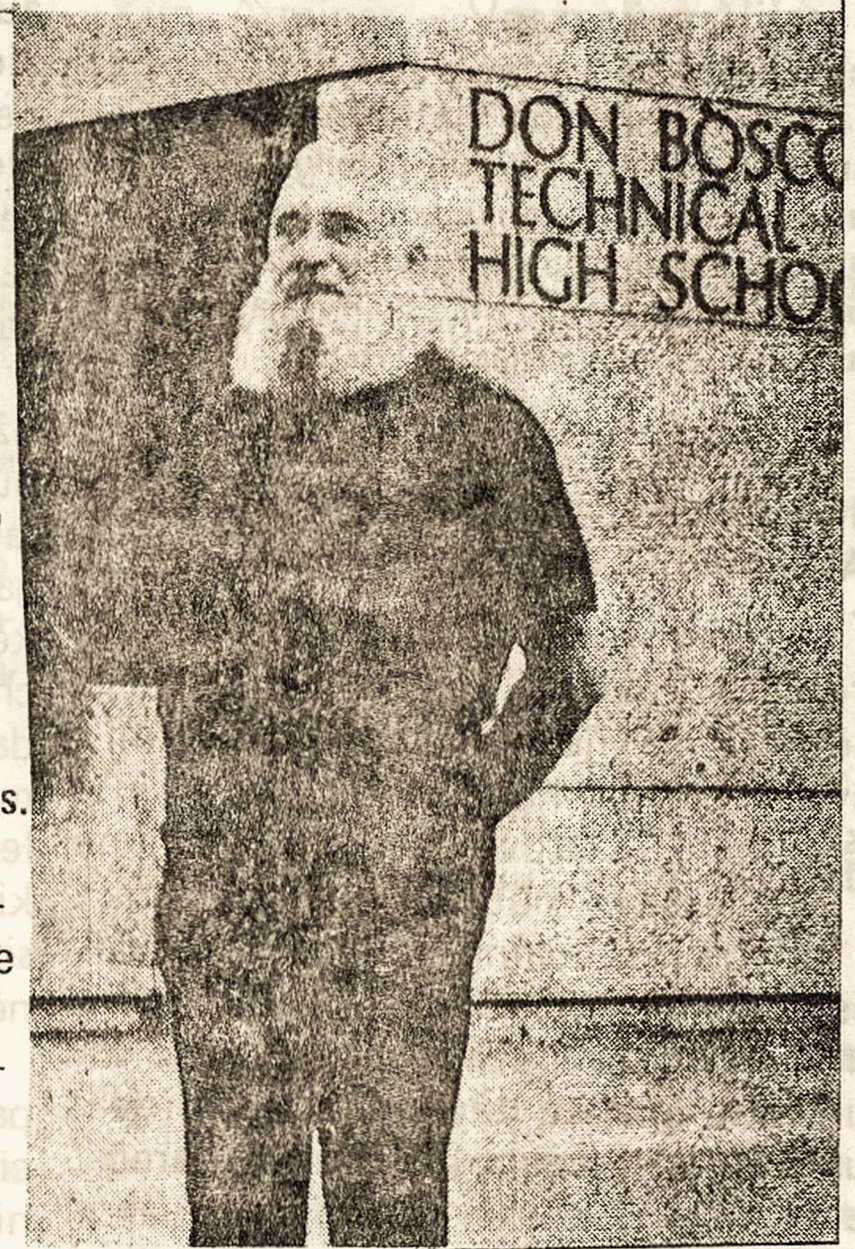
Nors daugumas esame neblogai įsikūrę, tačiau tremtinių nuotaikos neapleidžia mus ir 40-iai metų po karo pabaigos praėjus. Vis žvalgomės į tėvynę, tikėdamiesi, kad jai kada nors nušvis laisvės saulutė. Tą viltį išreiškiame ne tik žodžiais, bet ir darbais — kuriame milijoninius fondus, telkiame meno, mokslo bei archyvinę medžiagą, užrašome palikimus nepriklausomai Lietuvai. Vis dar jaučiamės nesą namie.

Kai II pas. karo laimėtojai ir nugalėtieji svarsto, kaip geriausia galėtų paminėti 40 metų sukaktį nuo jo pabaigos, mes turėtume pasinaudoti proga paaiškinti viešumai, kokius neįkainojamus nuostolius mūsų kraštui atnešė II pas. karas ir ką mums bei Lietuvai reiškė ir reiškia oficiali jo pabaiga 1945 gegužės 8.

KUN. DR. J. PRUNSKIO AUKA

Pasaulio lietuvių Katalikų bendrija skiria premijas įvairių kraštų pasižymėjusiems lietuviams visuomenininkams. Premijos mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis paaukojo 6.000 dol., kad investavus ilgam laikui priaugtų palūkanų tolimesnėms premijoms.

MISIONIERIAUS JUBILĖJUS

Kun. Antanas Sabaliauskas, salezietis, buvęs misijonierium Indijoje ir vėliau dirbęs lietuvių sielovadoj Venesueloje, o dabar gyvenantis saleziečių Dom Bosco Technical High School Bostone, neseniai peržengė 80-tuosius amžiaus metus.

Iš pat jaunystės mėgo spaudos darbą. Jaunas salezietis, 1927 m. Torine, Italijoje, Saleziečių Darbų Centre, ėmė redaguoti oficialų saleziečių informacinį organą SALEZIEČIŲ ŽINIAS, kurios plačiai pasklido Lietuvoje ir lietuviškoj išeivijoje. Venesueloje leido TĖVŲ KELIĄ, o persikėlęs į JAV, pradėjo ŠILUVOS BALSA. Parašė ir kelias knygas, kaip "1000 paslapčių šalyje", "Nuo Imšrės iki Orinoko" bei sulietuvino E. Pillos "Siela už sielą" romaną ir Guareschio "Don Kamiliaus mažasis pasaulis" du tomus. Dabar jau prisirinko medžiagos ir ruošia spaudai veikalą apie lietuvius saleziečius bei jų darbus. Knygai įvadinį žodį parašė vysk. V. Brizgys.

Į 90-tuosius drąsiai bekopiančiam sveikatos, sėkmės ir gausios Aukščiausiojo palaimos.

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

RESTORANAS

VITUS
VIKTORAS LUKAVIČIUS
 Savininkas
 Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
 Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846
 SÃO CAETANO DO SUL

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Pura maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

JAUNIMAS LIETUVIŠKOJE VEIKLOJE

"Tėviškės Žiburiai" (1985 m. nr. 8) Jaunimo Žiburių skyriuj pateikia Kanados lietuvių jaunimo konkursinius rašinius, keliančius jaunimo ir lietuviybės klausimus. Juos perduodam ir ML skaitytojams – jaunimui ir suaugusiems. (Red.)

(tęsinys iš praeito nr.)

LIETUVYBĖS LIKIMAS – JAUNIMO RANKOSE

Lietuvių jaunimas turi labai daug problemų, kurios trukdo lietuvibei klestėti. Išeivijos jaunuoliai raginami mylėti kraštą, kurio dauguma iš jų nėra matę. Lietuva jaunuolių sąmonėje yra neaiški būtybė, pažįstama tik iš nuotraukų, dainų, knygų ir lituanistinių mokyklų. Ryšiai su Lietuva suvaržyti. Tik maža dalis jaunimo su turistais aplankė tėvų šalį ir su ja susipažino okupantų kontroliuojamoje ekskursijoje. Jie negalėjo laisvai aplankyti visos Lietuvos. Aplamai, jaunajai kartai yra sunku užmegzti ryšius su Lietuva. Tokia padėtis atsispindi jaunimo dalyvavime lietuviškoje veikloje. Vyresnioji karta palaiko tiesioginius ryšius su tėvyne, susirašinėdami laiškais su giminėmis.

Daug jaunimo nori įsisavinti lietuviybę savo širdyse, bet tam tikslui reikalinga ne tik šeimos, bet ir organizuotos visuomenės parama. Pvz. Toronte yra daug lietuviškos kilmės jaunimo, tačiau veikloje dalyvauja tik trečdalis viso jaunimo. Tai kur yra ir ką veikia kita dalis mūsų jaunimo?

Viena neišvengiama problema yra gyvenamojo krašto įtaka. Nuo pat mažens jaunimas yra apsuptas lietuvibei nepalankios aplinkos. Visi žinome, kad lietuviškoje veikloje yra labai svarbi lietuvių kalba. Televizijoje ir per radiją girdime tik anglų kalbą. Knygos, žurnalai ir laikraščiai yra anglų kalba. Mokyklose kasdien kalbame tik angliškai. Jaunimo susitikimuose vartojama anglų kalba, nes yra lengviau išsireikšti. Šiuo atveju

IEŠKOME ORGANISTO

Lietuvių Sąjunga-Aliança nori surasti jaunuolį muziką, kuris mokinasi arba jau moka groti elektroniniu organu. Šis asmuo turėtų galimybę daryti muzikinę programą per Sąjungos parengimus.

Prašome kreiptis į Valdybą.
Telefonai: 273-3224 Algimantas Saldys.
274-5116 Kazimieras Ambrozevičius.

kalti ir tėvai, kurie mažai laiko paukojo, auklėdami vaikus lietuviškai. Jie, vartodami anglų kalbą namuose, neigiamai paveikė tautinį vaikų auklėjimą. Pripratę kalbėti angliškai, pajunta, kad yra sunku liežuvį apversti, kai reikia su seneliais lietuviškai kalbėti.

Nemokant lietuvių kalbos nei žodžiu nei raštu, jaunuoliams ir jaunuolėms sunku įsijungti į lietuvių jaunimo organizacijų veiklą. Jie negali parašyti nei straipsnelių "Tėviškės Žiburiams", nei prisidėti prie chorų ir ansamblių veiklos. Jie nedalyvauja lietuviškose pamaldose, bet mielai eina į anglų šventoves, kur lengviau suprantami pamokslai. Tokioje aplinkoje jaunimas pamažu pasitraukia iš lietuviškos bendruomenės.

Besimokantis jaunimas dažnai turi pasirinkti anglų ar lietuvių organizaciją. Galbūt jis norėtų šokti tautinius šokius ir žaisti krepšinį mokyklos komandoje, bet tai neįmanoma atlikti dėl laiko stokos. Jaunimas savo studijų laiku yra ypatingai apkrautas visokiais darbais ir jo laisvas laikas yra labai ribotas. Universitetuose lietuvių jaunimas visus savo sugebėjimus skiria studijoms ir dėl šios priežasties visiškai pasitraukia iš lietuviškos veiklos. Jie siekia savo karjerų, jiems svarbiau pasiruošti profesijai, iš kurios pragyvens ir sukurs savo prabangų gyvenimą.

Savime suprantama, kad lietuvių jaunimas neturi užmerkti akių ir daugiau susirūpinti lietuviybės išlaikymu išeivijoje. Jau atėjo laikas mūsų jaunimui sąmoningai pagalvoti ir persiorganizuoti. Lietuviško jaunimo likimas yra lietuviybės likimas. Lietuvių jaunimas yra lyg medžio kamienas, o jo šakos bei lapai – jo veikla. Šakos ir lapai negali klestėti be kamieno. Jei kamienas nestiprus, tai ir visas medis žus.

Violeta Slivinskaitė

LIETUVA – MANO ŠIRDIES KRAŠTAS

Lietuviybė man asmeniškai yra labai reikšminga ir naudinga. Nors aš esu gimusi Kanadoje, ne Lietuvoje, tačiau jaučiuosi pirmąjį eilę lietuvių, o antroji – kanadietė. Kanada yra daugiakultūris kraštas, sudarytas iš įvairių tautybių. Manau, kad kiek-

vienas žmogus turi didžiuotis savo tautybe ir stengtis išlaikyti tos tautos kultūrą, kalbą ir tradicijas. Būdama lietuvių, aš galiu geriau suprasti svetimtaučius ir gerbti jų tautybę, nors kartais jie labai skiriasi nuo manęs.

Aš jaučiuosi ypatingai laiminga būdama lietuvių, nes Lietuva, nors ir mažas kraštas, turi labai turtingą kalbą ir istoriją. Mūsų tauta yra pavergta Sovietų Sąjungos. Todėl mes lietuvių, ypač jaunimas turime išlaikyti lietuviybę, stengtis tą lietuviybę perduoti savo vaikams ir neprarasti vilties, kad vieną dieną mūsų mylimoji Lietuva vėl bus nepriklausoma ir laisva.

Man labai patinka klausytis pasakojimų apie Lietuvą iš savo tėvelių ir močiutės. Klausydama tų pasakojimų, žiūrėdama į paveikslus ir skaitydama apie Lietuvą, aš jaučiu didelį norą aplankyti ją, ten susitikti su giminėmis, pamatyti tas vietas, apie kurias aš dažnai esu girdėjus, susipažinti su tuo kraštu, kurį laikau savo širdyje kaip savo tėvyne.

Nuo pat mažens aš klausydavau Toronte savo senelio vedamos lietuviškos radijo programos, kurią šiuo metu tvarko mano mama. Kiekvienos programos pradžioje aš girdžiu tą pačią dainą ir savo jausmus bei mintis geriausiai galiu išreikšti apie lietuviybę šiais žodžiais:

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt,
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt.

Jolanda Laurinavičiūtė

KUN. V. PIKTURNA

Kun. Vytautas Pikturna, ilgai dirbęs Angelių karalienės parapijoje Brooklyne, N.Y., jai užsidarius, išėjo į pensiją ir persikėlė į Singer Island, Fla. Vasario mėn. jam suėjo 70 metų. Perna minėjo 45 metų kunigystės sukaktį. Kaune jis yra buvęs IV gimnazijos kapelionu. Vokietijoje kalbėjęs Dachau koncentracijos lageryje.

ARAS LAPINSKAS

Aras Lapinskas Morgan Park, JAV, akademijos konkurse laimėjo pirmąją vietą. Šis laimėjimas Arui teikia 20 tūkstančių dolerių pilną stipendiją ketverių metų studijoms Morgan Park akademijos aukštesniojoje mokykloje.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

POVILAS GAUČYS APIE BRAZILIJĄ

Šių metų vasario 9 Los Angeles mieste, Andrašiūnų rezidencijoje, įvyko "Dailių Meno klubo" susirinkimas, kuriam pirmininkavo poetas Bernardas Brazdžionis. Vyko kalbos apie Lietuvą, Argentiną, Braziliją, Urugvajų ir, bendrai, apie kultūrinę veiklą. Mums itin idomiūs Povilo Gaučio pasakojimai-jspūdžiai. Perduodam iš TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ, 1985. III.19 (Red.).

P a s a k o j a G a u č y s

Ne vienas sakęs, kad Gaučys yra tikras konsulas. Tikrai: Lietuvos konsulas Latvijoje, Argentinoje, Brazilijoje. Ir iš kur jis tiek kalbų išmoko, kai kiti uteniškiai vos moka dvi, arba tik vieną kalbą? Pirmininkaujantis sumini klasikinius raštus, literatūrines knygas, iš kurių mums ir visiems Nepriklausomoj Lietuvoj teko mokytis. Tas knygas į lietuvių kalbą išvertė Povilas Gaučys. Anksčiau vertė tik prozą, o paskutiniu laiku ir poeziją, už kurią 1984 m. brazilai apdovanojo. Didelė Brazilija P. Gaučio asmenyje pagerbė kur kas mažesnę Lietuvą. Kviečia Gaučį prabilti.

Povilas Gaučys: "Mieli losangeliečiai. Dėkingas kolegai Bernardui už pagyrimus, liečiančius mano darbus. Dirbau visokiose srityse, kiek galėjau. Pradžioje verčiau daug beletristikos. Kartą "Darbininke" pamačiau eilėraštį, išverstą iš svetimios kalbos, su pridėta mano, kaip vertėjo, pavarde, nors to eilėraščio nebuvau vertęs".

B r a z i l i j a s e n i a u i r d a b a r

Sakė niekad nesitikėjęs susilaukti tokio pripažinimo. 1984 m. atsilankęs São Paulo, Brazilijoje, kur gyveno prieš 40 metų. Negalėjo pažinti São Paulo. Kai išvyko turėjo 900.000 gyventojų, o dabar vienuolika milijonų. Anksčiau buvo vienas dangoraižis, dabar miesto centras pilnas jų. Tada Brazilija turėjo 30 milijonų gyventojų, dabar jau šimtą milijonų, šio šimtmečio pabaigoje turės apie du šimtu milijonų gyventojų. São Paulo mieste masės žmonių, sunku praeiti gatvėmis, daugybė automobilių.

Brazilai, kaip buvę taip ir palikę nuoširdūs žmonės, visai skirtingi nuo argentiniečių. Susipažinus, brazilai pakviečia pas save į namus, vaišina, argentiniečiai — pakviečia į kavinę ar restoraną, bet ne pas save į namus.

Aplinkui gražūs ateivių europiečių namai, raudonais stogais, mūriniai, nuvažyti, švarūs. Greta — maža lūšnelė, prie jos guli brazilas, banano šaka vaiko mused. "Kodėl aplinkui tokie gražūs namai, o tavo tik lūšnelė?" "Ar nesuprantate, kad jiems reikia dirbti?" — atsakė brazilas.

Daug brazilų turi vardą Manuel. Mieste, po medžiais, sėdi brazilas, snaudžia. Pribėgęs kitas asmuo jį traukia už rankos, šaukdamas: "Manuel, Manuel, dega tavo namas ir žmona. Bėk gesinti".

Pašoka, nuskuba į uostą, įsėda į laivą, plaukiantį į minėtą gaisro vietą žmonos gelbėti. Gerokai paplaukus, pradėjo galvoti ir pats su savimi kalbėti: "Palaukit, jei namas dega, tai kol nuvažiuosiu ir nubėgsiu, jau bus sudegęs. Jei tenai yra žmona, tai ji jau bus išbėgusi. Prisimenu, tenai neturiu jokio namo, ir iš viso neturiu jokio namo. Pagaliau aš esu nevedęs ir mano vardas ne Manuel, o Juaréz..."

P. Amerikoje nepriimta kritikuoti. Nepriklausomos Lietuvos laikais iš Argentinos į Kauną laikinai atvažiavo kunigas J., kuris per Kauno radiją kalbėjo apie Argentiną, ją gerokai pakritikavo. Tuoju Argentinos konsulas pakėlė triukšmą, o norinčiam į Argentiną sugrįžti kun. J. nedavė vizos; girdi, Argentinai nereikia priešų. Kunigui teko važiuoti į Prancūziją, kur gavo leidimą įvažiuoti Argentinon.

L i e t u v i a i B r a z i l i j o j e

Iš Lietuvos į Braziliją buvo nuvykę apie 35.000 lietuvių. Dalis grįžo atgal į Lietuvą. Anksčiau Brazilijoje buvo kelias lietuviškų mokyklų, keli šimtai besimokančių lietuviukų, pora dešimčių mokytojų. Dabar nėra nei vienos mokyklos, nei vieno mokinuko, einančio į lietuvišką pamoką. Per daug metų anais laikais Brazilijos lietuviai nieko neišvertė, neišspausdino portugališkai, nieko neišvertė iš Portugalų į lietuvių kalbą.

Dabar Brazilijoje yra apie 100.000 lietuviškos kilmės žmonių, daugelis jų nekalba, nerašo lietuviškai, bet save laiko lietuviškos kilmės, net talkina lietuviškai veikalai. Dabar yra daug įvairiose profesijose gerai išsimokslinusių lietuvių. Brazilai labai palankūs ir draugiški lietuviams, nemėgsta anglų ar amerikiečių, nei jų literatūrą. Jiems patinka prancūzų kultūra, jų knygos. II D. karo metu Brazilijoje buvo daug vokiečių. Jie ragindavo vykti į Vokietiją kariškam pasimankštinimui, net ruošė perversmą Brazilijoje. Tada Brazilija uždarė visas vokiečių ir užsieniečių mokyklas, radijo programas, spaudą. Kadangi po karo Lietuva neatsistatė, nebuvo didelės paramos, tai Brazilijos lietuviai kultūriškai sumenko. Dabar nuvyksta vienas kitas mokytojas ar kokie dainininkai, bet tai per maža atgaivinti tenykščių lietuvių kultūrinei, visuomeninei veiklai. Leidžiamas lietuvių k. mažas laikraštis "Mūsų Lietuva", su priedu portugališkai.

Būtų sensacija, jei lietuviai nuvežtų ir São Paulo mieste surengtų savųjų dai-

lininkų parodą.

Kun. Arminas — Venancijus Ališas neatrodė, kad bus poetas. Tai paaikėjo daug vėliau. Apie 40 km nuo São Paulo jis pastatė naują šventovę, mokyklą ir kitus pastatus. Palaidotas šventovės viduje. Jo vardu pavadinta aikštė ir gimnazija. Brazilai jį žino kaip Don Aleksandro.

Poetas — rašytojas Petras Babickas gyvena 40 km nuo Rio de Janeiro, negry rajone. Jo namą suriņę termitai, net popierius, rankraščius, knygas. Iš Čikagos Lietuvos dukterys Babickui kas mėnuo siunčia po \$100. Iš to gyvena. Per porą dešimčių metų nieko neparašė, bent neteko skaityti. Gyvena atsisakyęs nuo kitų lietuvių, nenori važiuoti į São Paulo.

Brazilai myli europiečius, lietuvius, nes ateiviai sukūrė Braziliją. Dabar Brazilijoje daug modernių žmonių. Anksčiau brazilai į darbą ateidavo antradienį ar trečiadienį, nes reikėdavo pragerti penktadienį gautus pinigus. Fabrikai taip negali gyvuoti, o europiečiai dirbdavo nustatytomis dienomis.

A r g e n t i n a i r U r u g v a j u s

Į Argentiną iš Lietuvos irgi nuvyko apie 35.000 lietuvių, bet jų tarpe buvo daugiau išsilavinusių, tarp kurių maišėsi įvairių apgavikų, nusikaltusių Lietuvoje. Vienas toks lietuvis, gabus į logiją pušę, pasiskelbė argentiniečių spūdoje, kad Argentinos provincijoje jiesio darbo kaip anglų kalbos mokytojas. Į pakvietė ir ilgokai mokytojavo turtinamoje argentiniečių šeimoje, gyvenančioje šimtus kilometrų nuo miesto. Po kiek laiko tie jaunieji argentiniečiai nuvyko į miestą ir bandė susikalbėti angliškai, bet anglai negalėjo jų suprasti. Paaikėjo, tas lietuvis N. juos išmokė ne anglų, bet lietuvių kalbos. Aišku, jis ten daugiau negalėjo kojos įkelti.

Urugvajuje buvo apie 10.000 lietuvių. Kiek tuose kraštuose yra išlikusių dabar, būtų atskira tema — prieš tai reikėtų daug patyrinėti.

B. Brazdžionis dėkojo P. Gaučiui už įdomų pokalbį, kuris buvo kur kas ilgesnis nei čionai surašėme. Nuo savęs tarė, kad kaip tik dabar pakartotinai skaito Petro Babicko knygutę apie Braziliją. Nepaprastai talentingai parašyta, kaip ir kitos Babicko kelionių knygos, sakysime "Elada". Buvo labai talentingas rašytojas.

A. G.

VENDE-SE

LOTE N° 38

NA LITUANIKA

Inf. Tel. 274-0352 — Armando

ATEITININKŲ ŽODIS

KO NORĖTUME

Manau, kad jau daugiau, kaip metai, kai rašome į "Ateitininkų Žodį", MŪSŲ LIETUVOJE. Susirenkam į susirinkimą, diskutuojam kurią nors temą. Temos dažniausiai būna lietuviškos. Išdiskutavus prieinam išvados. Dažniausiai rašom ta tema. Dalinamės išvadam, tikėdamiesi pasitarnauti lietuviškai bendruomenei. Atsimenant, kad rašome kolonijai, norėtume, kad ir kolonija dalyvautų, ne tik skaitydama, bet pareikšdama savo nuomonę. Galėtų siūlyti temas, kurios skaitantiems būtų įdomios, nagrinėti iškeltas mintis, kritikuoti, arba dar geriau – dalyvauti mūsų susirinkimuose ir diskusijose. Toks bendradarbiavimas būtų naudingas ir rašantiems ir skaitantiems ir visai kolonijai. Gal atsirastų naujų idėjų, kurios ne tik "A.Ž." padarytų įdomesniu, bet mūsų veikimą pagyvintų.

Stasys Žūtautas

KAIP SENIAI ŽMONĖS KALBA LIETUVIŠKAI?

Nuo neatmenamų laikų lietuviai gyvena atskirti nuo kitų didžiulių miškų. Gyveno apsupti gamtos. Kalbėjo lietuviškai ne tik kasdieniniais reikalais, bet ta kalba išreiškėdavo ir giliausius savo jausmus, dainomis, pasakomis, padavimais ir t.t.

Žmonija per amžius daro pažangą. Bet žmogaus jausmai beveik nesikeičia. Visų laikų žmonės myli, nekenčia, pyksta, draugauja ir t.t.

Vieną kartą girdėjau sakant (ir tai buvo sakoma lietuviškai), kad lietuvių kalba yra pasenusi ir negalima visa ją pasakyti. Taip sakyti galėjo tik tas, kuris kalbos nemoka. Jei išmoksi lietuviškai, tu pamatysi, kaip gerai gali išsakyti savo jausmus, o geriau, kaip savo gimtąją kalbą. Jei netiki, pabandyk, galėsi jausti gyvenimą, kaip jautė mūsų protėviai.

Markus Lipas

KODĖL JAUNIMAS ŠALINASI NUO BAŽNYČIOS?

Nemaža dalis jaunimo Bažnyčia visai nesirūpina.

Noriu čia atskirti bažnyčią, kaip idealą, ir realizuotą Bažnyčią, kaip instituciją. Čia kalbu apie Bažnyčią, kaip instituciją. Nuolatos girdžiu, kad nedaug jaunimo lanko bažnyčią.

Man atrodo, kad tai yra nerūpestingumas iš jaunimo pusės. Tas nerūpestingumas (acomodação) kyla iš daugelio faktų. Daugelis dalykų per daug metų nesikeičia. Kaip pav. Mūsų krašte baž-

OKUPUOTOJE LIETUVOJE NUTEISTIEJI KUNIGAI

Kun. Alfonsas Svarinskas

Kun. Sigitas Tamkevičius

nyčios santykis su žmonėmis. Mano supratimu Bažnyčia turi turėti politinį nusistatymą. Bažnyčia turi dalyvauti valdyme, kad valdyme būtų daugiau teisingumo. Juk Bažnyčia sakosi, kad jai teisingumas rūpi.

Reikia daugiau darbų, mažiau žodžių, kad jaunimas, kuris formuoja savo galvą ir socialinę sąžinę, įsijungtų galvą ir dvasia ir rastų kelią į Bažnyčios galvą ir jos politiką. Ir tai duos geresnius rezultatus.

Douglas Saldys

Praeitų metų lapkričio mėnesio "Ateitis" perspausdino "Ateitininkų Žodį". Ten tilpo Audrio ir Onutės Tatarūnų, Douglo ir Roberto Saldžių, Markaus Zaukos, Stasio Žūtauto ir Markaus Li-

po rašiniai.

Mes džiaugiamės, kad ir kitų kraštų jaunuoliai turės progą paskaityti mūsų pasisakymus.

Šių metų liepos mėnesį žada atvažiuoti į São Paulį jau mums gerai pažįstamas Arvydas Žygas.

"ATEITIES" skelbto Kazimierinio 500 metų jubiliejaus jaunimo konkurso laimėtojai: Už poeziją – I. premija Mildai Palubinskaitei (16 metų), antroji – Viliui Lukui Dunzilai (21 metų); Už prozą I. premija Vėjui ir Gyčiui Liulevičiams (17 ir 16 metų), II premija – Grasildai Reinytei; Už straipsnius I premija Pauliui Bindokui (15 metų); Živilei Tomkutei (17 metų), III premija Viliui Bublytei ir Snieguolei Zalatočiai (16 ir 21 metų), IV premiją – Vaivai Vaišnytei.

Vertinimo komisija buvo sudaryta iš kun. V. Bagdonavičiaus, dr. Romos Kuprienės ir Alinos Skrupskelienės.

Ateitininkų Jubiliejinis 75 metų kongresas bus Cikagoje 1985 metais per Darbo Dienos savaitgalį rugpiūčio 30 iki rugsėjo 2 d.

Mokytoja Angela Joteikaitė žada grįžti iš Amerikos Birželio mėnesį.

Milda Palubinskaitė

*Vieną, baltą, jauną leliją
dovanoji man, o Viešpatie,
tarp ašarų ir kraujo užtvinusiu tautos
laukų,*

*kur tūkstančių gėlių vaikai
išlaiko vystančius žiedus.*

*Šviesią, mirgančią žvaigždę
užtaisai. O Išganytojau,
tuščioj, tamsioj padangėj,
kad atsispindėtų dugnuose, šimtas
lietaus balose.*

*Vilties valandėle,
O, mano Tėve, atsakai
širdies maldas
ir ateities neilstančias aukas.*

Šis eilėraštis "Ateities" Šv. Kazimiero konkurse laimėjo pirmąją premiją Poezijos žanre.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

MŪSŲ ŽINIŲS

GEGUŽINĖS PAMALDOS IR NAKTINĖ ADORACIJA

Gegužės 3 dieną numatyta pradėti Amžinosios Adoracijos pirmąją naktį Rua Tabajaras, 556, Parque da Moóca, įrengtoje koplyčioje.

21 val. bus lietuviškos gegužinės pamaldos; 22 val. numatyta koncelebruotos Mišios, dalyvaujant 13 kaimininių parapijų rinktinėms atstovams ir Naktinės Adoracijos atidarymas.

Šv. Kazimiero parapijos artimesnieji parapiiečiai yra kviečiami asmeniai dalyvauti nors gegužinėse pamaldose ir adoracijos atidaryme. Norintieji ir galintieji dalyvauti yra prašomi iš anksto pranešti šv. Kazimiero parapijai (Telef.: 273-0338).

PETRO PERKUMO SAVANORIŲ SUSIRINKIMAS - POBŪVIS

Šių metų gegužės (maio) 28 d. (sekmadienį) 16 val. Centro Social Pedro Perkumas namuose, Rua Tabajaras 556, Parque da Moóca, įvyks Petro Perkumo savanorių ir bičiulių (su suneštinėm vaišėm) susitikimas - pobūvis.

Susitikimo - pobūvio metu Vytautas Laugalis pristatys savo baigiamą rašyti knygutę "Tau, Lietuvos Jaunuoli". Ruošiamas spaudai moralinio - lyrinio pobūdžio leidinys pasirodys netolimoje ateityje; jis skiriamas Brazilijos ir kitų kraštų lietuvių jaunimui šiais Tarptauti- Jaunimo Metais.

Petro Perkumo Savanoriai ir jų bičiuliai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti parengime.

Iš anksto visiems dėkojame.

PPS

Organizacinis Komitetas

REUMATIZMAS IR BAROMETRAS

Reumatizmas ir barometras — du skirtingi dalykai, bet, kai kuriais atvejais, ir artimi.

Ar ne juokinga? — barometrą perkame krautuvėje ir naudojame oro nustatymui, o reumatizmą įsigyjame, gyvendami netinkamo oro sąlygose. Antrasis atvejis, tai yra reumatizmas, kurio visai neieškome, o nenorėdami jo, įsigyjame,

me, senatvėje jis taip įsigali mūsų organizme, kad nebeįmanoma su juo gyventi kartu ir jis tampa panašus į barometrą, kurį norėtusi sudaužyti.

Tikrasis barometras, tas pirktasis, reumatizmo savininkui visai nereikalingas. Bet kaip atsisakyti to antro barometro — reumatizmo, kuris, kaip sakoma, neišgydomas, neišmetamas ir nesudaužomas? Kai kurie sergantieji reumatizmu dažnai išmeta visas santaupas, kad nuo jo atsikratytų.

Bet iš tikrųjų, dabar galiu pasakyti, kad mūsų Brazilijoje, kur aš pats gydžiausi, REUMATIZMAS YRA TIKRAI IŠGYDOMAS, tai yra, galima tą barometrą, laužantį ligonio kaulus, išmesti iš savo organizmo laike 10 - 15 dienų.

Tai ne stebuklas, o tikra realybė, kurią užtikrina modernioji mūsų laikų medicina.

Kom. Meldutis Laupinaitis

LIETUVOS KRIKŠTAS

Lietuvos krikšto sukaktį mums reikia švęsti, nes kitaip švęs kiti be mūsų. Lenkai (dabartinėje Lenkijoje) ruošia leidinį, kurinį dės dalį iš Z. Ivinskio veikalo "Lietuvos istorija", išverstą į lenkų kalbą. Bet ten bus ir J. Fijaleko studija apie tai, kaip lenkai krikštijo Lietuvą. Tas leidinys turėtų pasirodyti š.m. gale ar sekančių pradžioje. Žinoma, lenkai pabrėš Jogailos krikštą ir jubiliejų švęs 1986 m. Mums reikia akcentuoti Lietuvos krikštą ir jubiliejų švęsti 1987 m.

Aš skirčiau tris dalykus: Mindaugo krikštą, Jogailos krikštą ir Lietuvos krikštą. Kokios būtų bebuvusios Mindaugo intencijos, bet faktiškai tai tebuvo jo krikštas (šeimos ir kai kurių dvariškių). Kad 1386 m. buvo tikrai Jogailos krikštas, nesunku suprasti, nes kad ir kaip kas norėtų, negali sakyti, jog tuomet Krokuvoje buvo krikštijama ar bent pradėta krikštyti Lietuva. Tai įvyko 1387 m., kai Jogaila ir Vytautas Vilniuje ir provincijoje vadovavo bajorų ir visų gyventojų krikštui,

Kad tie, kurie krikštijo buvo daugiausia iš Lenkijos atvykę kunigai, yra faktas, kurio negalime neigti. Bet kad Jadvyga Jogailienė tame krikšti-

jime būtų dalyvavusi, yra jau istorijos iškreipimas. Prof. Ivinskis aiškiai nurodo, jog ji tuo pačiu metu "iškilmingai įvažiavo į Lvovą" (Liet.ist., psl. 288).

Lenkai greičiausiai mėgins kaip tik ją į padanges kelti. Juk ji jau garbinama Lenkijoje kaip palaimintoji. Nuo 1979 m. jos šventė liepos 17 d. yra "memoria obligatoria" (privailoma) visose Lenkijos vyskupijose. Mažai kas iš lietuvių apie tai žino, nes to neskelbė nei "L'Osservatore Romano", nei "Acta Apostolicae Sedis". Gal lietuvių bijojo? ...

Mums reikia švęsti 600 metų Lietuvos krikšto jubiliejų, nes nuo tada Lietuva galutinai atsikreipė į Vakarų kultūrą, kuri lig šiol mus skiria iki pat dvasios gelmių nuo tokių, kaip, sakykime rusų...

Kun. P. Rabikauskas, S.J.
Roma

Zenta Tenisonaitė

BALTIJOS JŪRA

*Pasveikinti nuo vikingų krantų
lenkiuosi tau, klumpu,
o, Baltija.
Tu taip sava ir mylima.*

*Matau ne jūros vandenį,
bet žiūrinčias akis
veide gyvam, brangiam,
nepamirštam...*

*Peizažą mėlyną tų akimirksnių
jamžinsiu savo širdy,
jūrą, tik žvilgsniu apkabinsiu,
paskandinsiu atminty...*

*O, Baltija, taip artima.
Aš draugė, aš sesuo tava.
O tu vis mano — Baltija.*

VEIKLOS KALENDORIUS

- Balandžio 12-21: Imigrantų paroda
- Gegužės 5: Motinos Dienos minėjimas Sąjungoje
- Gegužės 13: Lietuvių maldos ir aukos už Lietuvą diena
- Birželio 6: Msgr. Al. Armino 10-metis
- Birželio 16: Gedulo Diena (pamaldos katedroj)
- Birželio 23: Joninės Lituanikoj (BLB)
- Liepos : Šventkelionė į Aparecidą
- Liepos 21: Dariaus ir Girėno minėjimas Lituanikoj
- Rugpiūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoje
- Rugpiūčio 28: Šv. Kazimiero konkurso premjavimas
- Rugsėjo 8: Šilinė — Tautos šventė (šv. Kazimiero parapijoj)
- Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituanikoj (BLB)
- Spalio : Spaudos diena
- Lapkričio 10: BLSajungos įsteigimo minėjimas
- Gruodžio 31: Naujųjų Metų sutikimas

VOLUNGĖ ir RŪTELĖ kviečia visus į

LINKSMANAKARI

Balandžio 27 - abril 1985 20:00 val. Šv. Kazimiero Parapijos Salėje

MŪSŲ ŽINIOS

IX KULTŪRINĖ IMIGRANTŲ PARODA

Tradicinė Imigrantų Kultūrinė Paroda buvo atidaryta pereitą penktadienį balandžio mėn. 12 dieną 20 valandą, dalyvaujant Săo Paulo miesto burmistrui Dr. Mario Covas su ponija.

Lietuvos skyrius jau treči metai buvo paruoštas Muziejaus ir Arkyvo Komisijos. Kiekvienais metais Komisija stengiasi pajvairinti parodos vaizdą. Šįmet išstatyta Lietuvos žemėlapių kolekcija, medžio dirbiniai, lietuviški kilimai, tautiškos juostos, sostinės Vilniaus vaizdai ir Lietuvių Imigrantų Paminklo didelio dydžio modelis, kuris stovi gražiai apšviestas Lietuvos trispalvės puošiamas ir saugomas.

Dėkojame visiems, kurie paskolino savo paveikslus, dirbinius, gintarą ir kitus eksponatus.

Labai šiltai norime paminėti ir padėkoti studentei Marcijai Pavilionytei, kuri padarė tikslų, proporcingą ir gražų mūsų Imigrantų Paminklo modelį. Marcijai labai didelis ačiū už šį gražų darbą, pagelbą ir lietuvišką susipratimą.

Marcia Pavilionytė ir Solange Banevičiūtė, palydimos José Vytauto de Oliveira Silicko ir Antano Baltušio, dalyvauja taip pat tautinių grupių gražuolių konkurse. Jie jau pasirodė per parodos atidarymą, parodydami gausiai publikai lietuvių gražumą bei mūsų tautinių rūbų turtingumą ir grožį.

Dėkojame Brazilijos Lietuvių Sąjungos valdybai, kuri jau antri metai patenkina Komisijos prašymą, paskirdama Cr\$.300.000 finansinę pagelbą parodos išlaidoms padengti.

Parodos paruošimo ir sutvarkymo didelis entuzijastas Algimantas Saldys jau daugelį metų pašvenčia kelias dienas ir naktis mūsų skyriaus montazui, dažymui ir papuošimui. Labai ačiū Algimantui. Kreipiames į kitus tautiečius, pasiūlyti ir ateiti mums į pagelbą ateinančiais metais, nes sumontavimas turi būti atliktas per trumpą laiką ir būtų lengviau, jeigu galėtumėm skaitytis su daugiau talkininkų kaip mūsų Algimantas Saldys.

Mūsų miela ponija Marija Remenčienė ir šiais metais dalyvauja parodoje su savo turtinga juostų ir rankdarbių kolekcija. Ponija Remenčienė yra šių parodų iniciatorė ir per daugelį metų asmeniškai dalyvauja kiekvieną dieną parodos metu, apsilinkusi tautiškais rūbais duodama paaiškinimus apie Lietuvių tautodailę ir meną. Tai yra įsidėmėtinas pavyzdys mums visiems; visi turime jausti šį tauti-

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

B. L. S A J U N G A - A L I A N Ç A

(200.000 kruzeirų)

Aukotojams-rémėjams gili padėka ir geriausi linkėjimai
ML redakcija ir administracija

ni atsakomingumą, nežiūrint amžiaus ar kitų asmeniškų problemų. Labai ačiū poniai Remenčienei už ištvermę ir nepailstamą entuzijazmą.

Mūsų jaunimas ir jaunimo vadovai duoda gražų pavyzdį ir parodo pareigingumą visuomeniniame darbe, dalyvaudami parodos paruošime, papuošime ir tautinių šokių pasirodymuose. Jau treči metai Komisija gauna jaunimo paramą, kuri mus paskatina ir labai daug reiškia gerų rezultatų atsiekime.

Dėkojame šokių ir dainų grupėm Nemunui, Rūtelei ir Volungei. Ačiū jaunimui ir jų vadovėm, kurios koordinuoja paruošimo darbus ir pasirodymus parodos metu. Turime paminėti Silviją Bendoraitis Machado, Janete Zizas ir Lucia Banys.

Mūsų šokėjai ir dainininkai dar pasirodys:

Balandžio 18 d., ketvirtadienį 20:40 val.
Balandžio 20 d., šeštadienį 17:40 val.
Balandžio 21 d., sekmadienį 18:40 val.

Lietuvių skyriaus bufete, kuriam vadovauja p. Vera Tatarūnienė, rasite lietuviškų skanumynų ir paragausite krupniko. Mūsų bazare galite įsigyti lietuviškų motyvų porcelano, medžio dirbinių, juostų ir kitų įdomių atsiminimų. Bazarui vadovauja p. Silene Silickas.

Dar kartą kviečiame visus tautiečius ir mūsų draugus brazilus atvykti į parodą, pasidžiaugti lietuviškais meno turtais ir paploti mūsų jaunimui, kuris prisideda prie Lietuvos vardo garsinimo Brazilijoje. Laukiame ir dėkojame už dalyvavimą.

Aldona Valavičienė
Pirmininkė

Muziejaus ir Arkyvo Komisija

M I Š I O S

Balandžio 20, šeštadienį, 19,30 val. šv. Kazimiero koplyčioj kun. Pr. Gavėnas laikys Mišias už savo brolių, a. a.

V I N Ç A G A V Ė N A, prieš mėnesį palaidotą Congonhas kapinėse.

Abu broliai — Juozas su Pranu — ir namiškiai kviečia gimines bei bičiulius pasimelsti už Velionį. Ir iš anksto dėkoja.

Balandžio 21, sekmadienį, 8 val. šv. Kazimiero koplyčioj Mišias už a. a. KUN. B E N E D I K T A S U G I N T A, sukankant 13 metų nuo jo mirties. Tai kūrėjas pirmosios lietuvių bažnyčios Pietų Amerikoje — Šv. Juozapo Vila Zelinoj — kuri ateinančiais metais minės savo gyvavimo 50-metį.

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Lietuvių Laisvės paminklo aukotojų šeima padidėjo dar vienu nariu.

Paminklo statybą parėmė daktaras BRONIUS SKADAS 50.000 kruzeirų auka.

Dr. Bronius Skadas yra visų anastazių mėgiamas ir vertinamas gydytojas visiems paslaugus, ypač mažiau pasiturtintiems.

Širdingai dėkojame Dr. Broniui Skadui už paramą paminklo statybai ir linkime geros sėkmės kilniame gydytojų darbe.

Dabar aukotojų yra 56 ir bendras įnašas pasiekė Cr.4.546.250.

JAUNIMO ŠOKIAI

Volungė ir Rūtelė užsakė šv. Kazimiero parapijos salę LINKSMAVAKARIUI kuris įvyks balandžio 27 dieną. Atrodo kad bus gražus pasilinksminimas, į kurį yra kviečiami jauni ir seni.

LITUANIKA

Gegužės 1 dieną (darbo feriado) Lituhanikoje veiks Svečių Namų svetainė. Norintieji pietauti, prašomi paskambinti telefonu: 63-5975.

ANAPUS MARIŲ

Venancijus Ališas

Paminėti Prel. Aleksandro Armino 10 metų mirties sukaktuves Ateities Literatūros Fondas (Chicago) išleido jo poezijos rinktinę. Toje pačioje knygoje, trumpa įžymaus dvasiškio ir poeto biografija. Knygą galima gauti abejose lietuvių parapijose ir pas Joną Tataruną. Av. Zelina, 1.135 tel. 63-6344.

Knygos kaina 7 dol. (Cr\$.35.000).